

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Lounech rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Machytkou ve věci

žalobce: Ing. P. M. IČO
sídlem
zastoupený advokátem JUDr. Vitem Vohánkou
sídlem Na Zámecké 457/5, 140 00 Praha 4

proti
žalovanému: P. G. narozený
bytem
zastoupený advokátkou JUDr. Dagmar Csonkovou
sídlem ČSA 2168, 440 01 Louny

o zaplacení částky 700 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žaloba, kterou by bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci částku 700 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 700 000 Kč od 1. 4. 2016 do zaplacení, se z a m í t á .
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši, 230 000 Kč k rukám právní zástupkyně žalovaného JUDr. Dagmar Csonkové, advokátky se sídlem Čs. armády 2168, Louny, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

- III. Žalobce je povinen zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Lounech náhradu nákladů ve výši 117 250 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhal žalobou podanou u Okresního soudu v Lounech vydání rozhodnutí, kterým by soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku ve výši 700 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 700 000 Kč od 1. 4. 2016 do zaplacení. Svůj nárok odůvodnil tím, že mezi žalobcem a žalovaným byla dříve uzavřena ústní smlouva o půjčce, na základě které žalobce žalovanému poskytl finanční částku 700 000 Kč, které měl žalovaný použít k následnému zasíťování pozemků č. parc. [REDAKCE] v katastrálním území Louny, přičemž tuto částku mu žalovaný následně ani zčásti nevrátil a poté měli účastníci mezi sebou uzavřít dne 31. 12. 2015 písemnou smlouvu o zprostředkování, na základě které se žalobce zavázal pro žalovaného zprostředkovat prodej výše uvedených pozemků a současně v článku II. odst. 3 této smlouvy měl žalovaný uznat svůj závazek vůči žalobci ve výši 700 000 Kč a současně se měl zavázat, že tuto částku žalobci uhradí z ceny prodaných pozemků a pokud k prodeji pozemků nedojde, tak se zavazuje tento závazek žalobci zaplatit nejpozději do 31. 3. 2016. Žalovaný však následně na tento svůj uznávaný závazek nic neuhradil ani po předžalobní výzvě a žalobce se tedy svého nároku domáhal soudní cestou. Žalobce pak svou žalobu následně opravil v tom smyslu, že žalovaný měl uvedené prostředky použít k zasíťování jiných pozemků, a sice č. parc. [REDAKCE] a další. V průběhu řízení pak žalobce, často i v reakci na námítky žalovaného, upřesňoval, že smlouvu o zprostředkování podepsali účastníci 31. 12. 2015 před domem žalovaného u auta, ve kterém seděl syn žalobce, přičemž k podpisu smlouvy došlo zhruba po poledni, přičemž žalobce s sebou vzal dvě sešitá vyhotovení této smlouvy a po jejich podpisu si jedno vyhotovení ponechal a druhé předal žalovanému. Ohledně toho jak a kdy měl žalovanému poskytnout uvedenou půjčku 700 000 Kč žalobce opakovaně uváděl, že smlouva byla uzavřena jako ústní, předání peněz se mělo uskutečňovat v průběhu let 2001 až 2003 v hotovosti buď přímo žalovanému nebo společností, kterým měl žalovaný nějaké finanční prostředky uhradit za práci či zboží. Zdali konkrétně žalovaný použil tyto prostředky na zasíťování pozemků či na jiné účely, žalobce nemá informace, nicméně v době uzavření smlouvy o půjčce mu měl žalovaný tvrdit, že tyto prostředky potřebuje k zasíťování pozemků.
2. Proti následně vydanému platebnímu rozkazu si žalovaný podal včas odpor. Proti skutečnostem uvedeným v žalobě žalovaný namítal zejména to, že uznání dluhu je neplatné, neboť je neurčité a nesrozumitelné, dále zejména to, že smlouvu ze dne 31. 12. 2015 sice podepsal, nicméně dle jeho tvrzení byla v jiné podobě a žádné uznání závazku na první straně smlouvy obsaženo nebylo, což jej vede k přesvědčení, že se smlouvou po jejím podpisu bylo manipulováno. Žalobce mu měl dne 31. 12. 2015 přinést k podpisu zprostředkovatelskou smlouvu, kterou tedy žalovaný podepsal a žalobce se měl zavázat k tomu, že žalovanému druhé vyhotovení smlouvy dodá později, k čemuž však údajně nikdy dojít nemělo a žalobci podepsal jediné vyhotovení této smlouvy, které si poté žalobce odnesl a, jak již bylo řečeno, další vyhotovení u sebe neměl a současně mu jej ani následně nedodal. Dále pak tvrdil, že žalobce své závazky ze smlouvy o zprostředkování neplnil, když žádného zájemce o koupi nesehnal. Opakovaně zdůraznil, že od žalobce si na žádné zasíťování pozemků nevzal žádné peníze a pokud tomu tak je, tak žalobce by tuto pohledávku měl mít evidovanou ve svém účetnictví, neboť jej žaluje jako podnikající fyzická osoba. Žalovaný rovněž uvedl, že si peníze od žalobce ani fyzicky převzít nemohl, neboť se v období let 2002 až 2003 skrýval před nástupem do výkonu trestu odnětí svobody mimo území České republiky.

3. Jelikož se žalovaný nárok opírá o uznání závazku dle zákonného ustanovení § 2053 z.č. 89/2012 Sb., u čehož platí tzv. vyvratitelná domněnka trvání závazku v době jeho uznání, soud postupoval dle § 133 o.s.ř., podle kterého *skutečnost, pro kterou je v zákoně stanovena domněnka, jež připouští důkaz opaku, má soud za prokázanou, pokud v řízení nevyšel najevo opak* a žalovaný byl s touto situací při prvním jednání seznámen a byl si jí plně vědom.
4. Soud v rámci řízení provedl příslušné dokazování účastníky navržených či předložených důkazů. Ze smlouvy o zprostředkování ze dne 31.12.2015 soud zjistil, že tuto mezi sebou účastníci uzavřeli v tom úmyslu, aby žalobce zprostředkoval pro žalovaného prodej předmětných pozemků, přičemž na první straně této smlouvy pod bodem 3. je obsaženo uznání dřívějšího závazku žalovaného vůči žalobci. Z policejního spisu KRPU-174402-2/TČ-2017-040781 soud zjistil, že originál smlouvy byl podroben odbornému zkoumání, jehož výsledkem bylo zjištění, že se smlouvou po jejím sešití nebylo nijak manipulováno a nebylo shledáno spáchání žádného trestného činu. Ze zpracovaného znaleckého posudku z oboru kriminalistika odvětví daktyloskopie soud zjistil, že na žádném z listů zkoumané smlouvy o zprostředkování ze dne 31.12.2015 se nenachází otisk prstu žalovaného. Ze zástavní smlouvy ze dne 15.8.2002 uzavřené mezi žalobcem a R. G. (manželkou žalovaného) soud zjistil, že téhož dne spolu účastníci této smlouvy uzavřeli rovněž smlouvu o půjčce na základě které žalobce půjčil paní G. částku 250 000 Kč a touto smlouvou paní G. poskytla zajištění této půjčky zástavním právem ve prospěch žalobce svými pozemky. Z dohody o prodloužení splatnosti směnky ze dne 8.8.2005 soud zjistil, že dne 16.8.2002 vystavila paní G. ve prospěch žalobce směnku vlastní na částku 50 000 Kč, přičemž touto dohodou prodloužili splatnost směnky do 31.12.2005. Z kupní smlouvy ze dne 1.12.1993 soud zjistil, že J. P. na manžele G. převedl pozemky na LV č. . Z kupní smlouvy ze dne 16.12.1993 soud zjistil, že M. S. a Z. N. na manžele G. převedli specifikovaný pozemek. Z Prohlášení vkladatele ze dne 4.9.1995 soud zjistil, že manželé G. do společnosti PYRIT s.r.o. IČO 49901770 (vymazána ke dni 10.3.2016) vložili pozemky ve svém vlastnictví jakožto nepeněžitý vklad. Z kupní smlouvy ze dne 5.9.1996 soud zjistil, že společnost PYRIT s.r.o. na společnost KOSTAP spol. s r.o. převedla pozemky na LV č. . Z kupní smlouvy ze dne 25.8.1997 soud zjistil, že společnost KOSTAP spol. s r.o. na společnost PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. IČO 25024345 převedla specifikované pozemky. Z kupní smlouvy ze dne 19.10.1998 soud zjistil, že společnost PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. převedla na manžele Š. blíže neurčený pozemek, neboť smlouva je v této části nečitelná. Z kupní smlouvy ze dne 25.10.1999 soud zjistil, že společnost PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. na R. G. převedla pozemky na LV č. . Z kupní smlouvy ze dne 5.12.2000 soud zjistil, že společnost PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. na R. G. převedla další pozemky z LV č. . Z kupní smlouvy ze dne 21.12.2000 soud zjistil, že R. G. na žalobce převedla 2 pozemky na LV č. . Z potvrzení společnosti TSK se sídlem v Marienbergu SRN ze dne 22.10.2019 soud zjistil, že T. L. potvrzuje, že dne 21.12.2019 se žalovaný od 11:00 hod. do 15:00 hod. měl nacházet ve firmě. Ze sdělení Městského úřadu, stavebního odboru v Lounech ze dne 20.11.2019, které bylo soudem vyžádáno na základě návrhu žalovaného, soud zjistil, že, na pozemky konkretizované v tomto sdělení, bylo dne 2.6.2008 zastaveno stavební řízení, které bylo původně zahájeno na základě žádosti společnosti ZRHP s.r.o. pro výstavbu rodinných domů v lokalitě Nad tratí u vodárny. Z vyžádaného trestního spisu Krajského soudu v Ústí nad Labem sp.zn. 2T 66/1998 soud zjistil dílčí skutečnosti, které budou podrobněji uvedeny a rozebrány níže. Ze sdělení vězeňské služby ČR ze dne 7.1.2020 soud zjistil, že žalovaný byl v souvislosti s výše uvedenou trestní věcí vězněn od 17.6.2003 do 13.7.2006. Z rozhodnutí Okresního úřadu Louny, referátu životního prostředí ze dne 24.1.2001 soud zjistil, že MÚ Louny společnosti Pyrit spol. s r.o. udělil povolení k vybudování vodovodu a kanalizace specifikovaných pozemků v Lounech Nad tratí. Společnost Pyrit spol. s r.o. byla soudem identifikována jako PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o., neboť žádná společnost Pyrit spol. s r.o. v předmětné době neexistovala a má rozhodnutí uvedené shodné sídlo jako PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. Soud dále provedl důkazem svědecké výpovědi Š. 2x R. G. D. M.

M. G. a T. přičemž podrobnější obsah a hodnocení těchto výpovědí bude proveden dále. Soud pak neprovedl žalovaným navržený důkaz účetnictvím žalobce k prokázání toho, zdali jednotlivé dílčí platby ve prospěch žalovaného eviduje v účetnictví či nikoli, a to z toho důvodu, že opatření a zpracování takového důkazu by bylo značně časově náročné, Finanční úřad tyto údaje soudu neposkytuje bez výslovného souhlasu ekonomického subjektu (přičemž žalobce se při jednání vyjádřil v tom smyslu, že by potřebný souhlas neudělil) a navíc by takový důkaz neměl žádnou průkazní hodnotu ohledně toho, že žalobce žalovanému finanční prostředky nepůjčil, když je nemá evidovány ve svém účetnictví.

5. Poté, co byl rozsudek Okresního soudu v Lounech č.j. 9 C 164/2016-175 ze dne 31. 1. 2020 ve spojení s usnesením č.j. 9 C 164/2016-182 ze dne 28. 4. 2020 zrušen usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 11 Co 226/2020-269 ze dne 23. 9. 2021, došlo v dalším řízení k odstranění všech vytýkaných procesních pochybení z původního řízení, včetně provedené koncentrace řízení podle § 118b odst. 1 o.s.ř., v rámci které došlo k dalším důkazním návrhům ze strany žalovaného s tím, že bylo připuštěno provedení těch, které mohly mít zásadní vliv na zjištění rozhodných skutečností pro konečné rozhodnutí ve věci a další důkazní návrhy připuštěny nebyly. Důkazy, které připuštěny nebyly, ve své podstatě kopírovaly důkazní návrhy, které nebyly připuštěny už v předchozím řízení, neboť pro věc samou nemají dostatečnou relevanci. Ze samotné podstaty daného sporu je zřejmé, že žalovaný musí prokázat (pokud chce být v řízení úspěšný), že uznání závazku nepodepsal, nebo jej rozhodně nepodepsal v té formě, v jaké byl žalobcem předložen a které je podkladem nároku žalobce. Toto postavení žalovaného je velice obtížné za situace, kdy má prokazovat negativní skutečnost, a proto soud připustil jeho návrh, učiněný v rámci koncentrace řízení, kterým žalovaný navrhl zadání zpracování znaleckého posudku z oboru polygrafie, resp. Znalce z oboru, který se zabývá zkoumáním tištěného písma a použitého papíru, aby potvrdil či vyvrátil pochybnosti o tom, že první strana sporné smlouvy byla, po jejím podpisu žalovaným, vyměněna za jinou stranu a s jiným obsahem. Za tímto účelem soud ustanovil znalce Ing. Vladimíra Sittu, MBA, znalce z oboru kriminalistika, papír (výroba a zpracování), tiskařství a polygrafie. Oslovený znalec poté soudu dodal zpracovaný znalecký posudek č. 0161/2022 ze dne 3. 10. 2022, ze kterého soud zjistil, že všechny listy smlouvy byly pravděpodobně vyhotoveny na jednom počítači a vytištěny s nejvyšší pravděpodobností na stejné tiskárně, dále že editace obsahu je u všech listů shodná, je pravděpodobné, že všechny listy byly spojeny sponkou pouze jedenkrát, ačkoli opakované opatrné rozpojení a spojení zcela vyloučit nelze, nicméně zásadním zjištěním je skutečnost, že listy 2 a 3 byly vytištěny na shodnou stranu papíru, zatímco list č. 1, který obsahuje sporné uznání závazku žalovaným, byl vytištěn na stranu opačnou, než ostatní listy, z čehož jednoznačně vyplývá, že celá smlouva nemohla být vytištěna v jednom kuse, neboť v balíku papírů jsou jednotlivé listy z výroby vždy řazeny stejnou stranou. Po tomto zásadním zjištění a výslechu znalce, který nastínil další možnost zkoumání s cílem zjistit, zdali list č. 1 byl vytištěn ve shodném časovém období, jako listy ostatní či nikoli, byl znalci zadán v tomto smyslu znalecký úkol, který by provedl formou dodatku znaleckého posudku. Znalec poté dne 2. 5. 2023 vyhotovil dodatek k původnímu znaleckému posudku, ve kterém provedl podrobnou komparaci jednotlivých listů a zejména písmen na nich vytištěných z důvodu zjištění odlišností tiskových kvalit a došel k závěru, že list č. 1 oproti listům č. 2 a 3 vykazuje odlišnosti v tiskové kvalitě takového charakteru, že toto naznačuje při tisku listu č. 1 větší opotřebení tiskové techniky. Uvedená zjištění pak vedou k závěru, že sporný list č. 1 byl vytištěn až později po tom, co byly vytištěny listy č. 2 a 3.
6. Jelikož žalobce opíral svůj nárok na základě uznání závazku žalovaným, což prokazoval doloženou listinou obsahující uznání závazku žalovaným, soud v posuzování této záležitosti postupoval podle paragrafu 2053 občanského zákoníku, podle kterého platí že uzná-li někdo svůj dluh co do důvodu i výše prohlášením učiněným v písemné formě, má se za to, že dluh v rozsahu uznání v době uznání trvá. Dle odborné literatury a příslušné judikatury vztahující se k tomuto zákonnému ustanovení pak žalovaný, za situace, kdy se břemeno tvrzení a břemeno důkazní přesouvá na jeho stranu, měl možnost se proti tomuto nároku účinně bránit pouze dvěma způsoby, a sice za prvé

popřít pravost listiny, která zachycuje jeho uznání závazku, nebo za druhé prokázat, že uznaný závazek nevznikl či vzniknout nemohl. Prvotně se soud zabýval námitkou že, Žalobcem předložené uznání závazku je neplatným právním úkonem, neboť jeho obsah je neurčitý a nesrozumitelný. Soud má za to, že obsah uznání závazku, který je obsažen ve smlouvě o zprostředkování ze dne 31.12.2015, zcela naplňuje požadavky ustanovení § 2053 z.č. 89/2012 Sb. a dluh je zde popsán svým důvodem (smlouva půjčky), výší (700 000 Kč) a do kdy má být uhrazen (nejpozději do 31.3.2016). Ohledně otázky toho, zda žalovaný svými důkazními návrhy prokázal, že by listinu datovanou 31. 12. 2015 nepodepsal v té podobě, v jaké byla předložena žalobcem, žalovaný směřoval svou argumentaci k tomu, že se smlouvou o zprostředkování bylo po jejím podpisu manipulováno a že žalobce minimálně první list této smlouvy vyměnil a zakomponoval do něj uznání závazku žalovaného bez jeho vědomí a souhlasu. K tomuto soud provedl důkazem vyšetřovací spis PČR č. j. KRPU - 174402-19/TČ - 2017-040781-33 v rámci kterého bylo provedeno odborné vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví technické zkoumání dokladů a písemností, ze kterého soud zjistil, že z hlediska mechanického nebylo se smlouvou po jejím sešití nijak manipulováno. Dále soud k návrhu žalovaného nechal zpracovat a následně provedl důkazem znalecký posudek z oboru daktyloskopie, aby bylo potvrzeno či vyvráceno, že žalovaný se prvního listu předmětné smlouvy nedotkl, čímž by mělo být prokázáno to, že žalobce po podpisu smlouvy první list vyměnil. Ze zpracovaného znaleckého posudku kriminalistickým ústavem soud následně zjistil, že na smlouvě jsou přítomny 4 použitelné daktyloskopické stopy z nichž se ani jedna neshoduje z odebranými otisky žalovaného. Tento důkaz však soud hodnotí jako méně hodnověrný, neboť od podpisu smlouvy uplynula delší doba, která daktyloskopické stopy mohla znehodnotit a rovněž se této listiny mohl následně dotýkat blíže neurčený počet osob včetně policistů při jejím zkoumání, justičního personálu a soudce. Žalovaný dále navrhoval zpracování znaleckého posudku z oboru genetiky, aby bylo zjištěno, zdali se na předmětné listině nachází genetický materiál žalovaného. Tato záležitost byla poté soudem konzultována s kriminalistickým ústavem, přičemž bylo sděleno, že genetický materiál podléhá rychlé zkáze a nelze určit, jaký okruh osob se následně listiny dotýkal, což by rovněž vedlo ke znehodnocení genetických stop. Soud, tedy s ohledem na toto zjištění a současně s ohledem na procesní ekonomii rozhodl, že tento důkaz proveden nebude. Ačkoliv tedy ze znaleckého posudku vyplynulo, že na v listině se žádný otisk žalovaného nenachází, nelze tuto skutečnost hodnotit v tom smyslu, že v době podpisu neměl žalovaný uvedenou smlouvu vůbec v ruce. Spíše to svědčí o tom, že v průběhu času došlo ke znehodnocení dřívějších daktyloskopických stop, neboť otisky žalovaného nebyly zjištěny ani na poslední straně smlouvy, která obsahuje jeho vlastnoruční podpis, což i žalovaný osobně potvrdil. Z hlediska hodnocení tohoto důkazu je pak zřejmé, že mu nelze přikládat žádnou významnější váhu, neboť nemůže prokázat ani vyvrátit, že žalovaný držel v ruce pouze některou část předložené smlouvy. Ohledně okolností samotného podpisu smlouvy pak soud k návrhu žalovaného provedl dokazování výsledku jeho manželky G. Š. B., které měly být osobně přítomny při podpisu smlouvy a dcery žalovaného M. G. Z výsledku výše uvedených svědků soud zjistil že k podpisu smlouvy mělo dojít dne 31. 12. 2015 ve večerních hodinách v obývacím pokoji v domě žalovaného. Takto to shodně uvedly R. G. a Š. B., které měly být při tomto podpisu osobně přítomny. M. G. u podpisu osobně nebyla, neboť se v té době nacházela v koupelně, nicméně o těchto skutečnostech se dozvěděla z doslechu, přičemž pouze byla schopna osobně potvrdit, že se žalobce dostavil do jejich domu ve večerních hodinách, neboť již přijela domů z práce. Soud rovněž provedl důkazem výslech svědka D. M., syna žalobce, z jehož výpovědi zjistil že potvrzuje skutková tvrzení svého otce ohledně času a místa a podpisu smlouvy s tím, že k tomuto došlo zhruba po poledni venku před domem žalovaného u auta žalobce a že na požádání svému otci podal 2 sešitá vyhotovení zprostředkovatelské smlouvy, která pak byla účastníky podepsán venku u auta a žalobce poté nastoupil zpět do auta, podal synovi jedno vyhotovení podepsané smlouvy a odjeli. Co se týče hodnocení důkazní hodnoty provedených výsledků čtyř výše zmíněných osob těmto soud přisuzuje shodnou důkazní hodnotu,

neboť ve třech případech se jedná rodinné příslušníky účastníků a je zde tedy značný předpoklad, že mohli být účastníky ovlivnění, nebo se jim mohli snažit svou výpověď zajistit lepší postavení v rámci řízení. Svědeckou výpověď R. G. je však třeba vnímat v nižší důkazní hodnotě, neboť při svém výsledku uvedla, že se žalobcem neměli manželé G. žádné další obchodní vztahy, což bylo následně ze strany žalobce vyvráceno předložením zástavní smlouvy ze dne 15. 8. 2002 a dohody o prodloužení splatnosti směnky ze dne 8. 8. 2005, jejichž pravost následně žalovaný a R. G. potvrdili a ze kterých jednoznačně vyplývá, že s žalobcem další obchodní vztahy měli. V případě svědecké výpovědi Š. B. je situace obdobná v tom, že se jedná blízkou přítelkyni rodiny žalovaného, a proto mohlo být rovněž její snahou mu v řízení prospět, nicméně tato svědkyně se vyjádřila v tom smyslu, že předložená smlouva žalobcem v den jejího podpisu, byla předložena na třech samostatných listech. Na tomto místě je však potřeba uvést, že to, kdy a kde přesně došlo k podpisu předmětné smlouvy, nemá pro posouzení celé záležitosti relevantní význam, neboť účastníci se oba shodli na tom, že k podpisu smlouvy došlo dne 31. 12. 2015, tak, jak je to uvedeno na smlouvě, přičemž pro posouzení její pravosti a platnosti není rozhodující, zdali k jejímu podpisu došlo odpoledne, večer, v obývacím pokoji či venku u auta. Z provedených důkazů, a to jak listinných tak svědeckých výpovědí, soud tedy uzavírá, že s největší pravděpodobností došlo k podpisu smlouvy dne 31. 12. 2015 ve večerních hodinách v domě žalovaného, u čehož byly přítomny další dvě osoby a nepřímo i osoba třetí, jejichž výpovědi se v zásadě shodují. Za zcela zásadní v posouzení té skutečnosti, zdali žalovaný smlouvu o zprostředkování ze dne 31. 12. 2015 podepsal v té formě, v jaké mu byla žalobcem předložena či nikoli, a to včetně sporného prohlášení o uznání závazku, soud pak považuje důkazy znaleckými posudky, které zpracoval Ing. Vladimír Sitta, MBA, o jejichž obsahu je pojednáno výše. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že žalovaný od počátku sporu konstantně tvrdil, že nikdy nepodepsal smlouvu, na jejíž první straně by bylo obsaženo jeho uznání závazku vůči žalobci, nýbrž se jednalo pouze o běžnou smlouvu o zprostředkování prodeje pozemků. Na druhou stranu žalobce svá tvrzení o okolnostech vzniku smlouvy, tj. jejího sepsání a vytištění, v průběhu řízení měnil, a to v reakci na nově zjištěné skutečnosti znaleckého zkoumání listiny. Za účelem zajištění objektivity, předtím, než byly známy závěry prvního znaleckého posudku Ing. Sitty, svolal soud jednání na 21. 9. 2022, při kterém provedl výslech žalobce k okolnostem vzniku předmětného dokumentu a jeho tisku. Žalobce zde uvedl, že dokument vytvořil na svém starším počítači, kterým v současné době již nedisponuje a současně nemá k dispozici ani daný textový soubor. Tisk dokumentu poté provedl v jednom kuse bez přerušení ve dvou kopiích. Poté, co byl znalcem Ing. Sittou vyhotoven posudek ze dne 3. 10. 2022, ze kterého jednoznačně plyne, že dokument nemohl být vytištěn najednou, neboť předmětná strana č. 1 je vytištěna na opačné straně papíru, než strany 2 a 3, žalobce své tvrzení změnil v tom smyslu, že mu zřejmě, po vytištění první strany, došel papír, který následně doplnil (zřejmě opačně) a vytiskl další stránky. Následně pak po vyhotovení dodatku ke znaleckému posudku ze dne 2. 5. 2023, ze kterého plyne jednoznačný závěr, že první sporná strana byla vytištěna v určitém větším časovém odstupu, nebo s odstupem více vytištěných dokumentů po vytištění stran 2 a 3, žalobce opět změnil svá tvrzení, že první stranu vytiskl dodatečně znovu, protože si uvědomil chybu v původním textu ohledně příjmení žalovaného. Na základě výše uvedených zjištění má soud za to, že žalovaný navrženými důkazními prostředky prokázal, že s nejvyšší pravděpodobností smlouvu o zprostředkování ze dne 31. 12. 2015 nepodepsal v té podobě, jak ji soudu předložil žalobce a na základě které se po žalovaném domáhá svých nároků na zaplacení peněžního plnění z titulu uznání závazku. V řízení bylo zcela bezpečně prokázáno, že s první stranou smlouvy, které obsahuje sporné ujednání o uznání závazku, bylo manipulováno, ať už ze strany žalobce či jiné osoby, když k jejímu fyzickému vytištění došlo po uplynutí delšího časového úseku a na jinou stranu papíru, než ostatní dvě strany. Pochybnosti rovněž v této souvislosti vzbuzuje i samotná koncepce uznání závazku, která, ač soud připouští že splňuje všechny zákonné předpoklady pro její platnost a určitost, představuje součást zcela jiného právního ujednání, a sice smlouvy o zprostředkování prodeje pozemků. Obvyklá zavedená praxe směřuje tak zásadní právní jednání, jakým bezesporu uznání závazku takového rozsahu je, na

samostatnou listinu, aby vůle toho, kdo takto činí byla nezpochybnitelná, zvláště když se zjevně jedná o již promlčený závazek (peníze měly být půjčeny v letech 2001 – 2003). Lze sice připustit, že podobné kombinace právních jednání se používají, nicméně se ve většině případů jedná zakomponování uznání závazku do smlouvy, která s tímto bezprostředně souvisí, např. smlouva o zápůjčce s uznáním dluhu z předchozí zápůjčky, smlouva o nájmu s uznáním dlužného nájemného ze smlouvy předchozí apod.

7. Soud se rovněž zabýval otázkou samotné existence uznaného závazku, respektive argumenty a důkazy žalovaného, kterými se snažil prokázat, že uznaný závazek vůbec nevzniknul nebo vzniknout nemohl. Soud předně uvádí, že sice provedl důkazem jednotlivé kupní smlouvy, kterými se postupně převáděly pozemky v lokalitě „u vodárny“ v Lounech, nicméně těmto nepřikládá žádnou relevanci ohledně vyvrácení vzniku zajištěného závazku, neboť to, kdo v dané době pozemky vlastnil, není, pro skutkové zjištění ohledně vzniku předmětného závazku, nijak relevantní. Ohledně nemožnosti přijmout v období 2002 až 2003 od žalobce žádnou finanční částku žalovaný zejména tvrdil, že žádné zasíťování pozemků neprováděl a že ani nebyl na území ČR, neboť se skrýval před nástupem do výkonu trestu odnětí svobody. K těmto tvrzením soud, k návrhu žalovaného, provedl důkazem celý trestní spis Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 2 T 66/1998, z jehož obsahu bylo soudem zjištěno, že žalovaný byl rozsudkem č.j. 2 T 66/98-591 ze dne 7.9.1999 odsouzen k odnětí svobody v trvání 6 let. Nástupu výkonu trestu se následně vyhýbal do 17.6.2003, kdy byl dodán do věznice. Ze spisu však nijak nevyplývá, že by žalovaný byl po celou tuto dobu v zahraničí, jak tvrdí, neboť v roce 2000 podával žádost o milost, dále byl hospitalizován, v roce 2001 si doma převzal zásilku a v roce 2002 byl v kontaktu s manželkou. Žalovaný pak následně tvrdil, že se skrýval u známých a doma nebyl, což při následném výslechu potvrdila i jeho manželka. Z uvedeného vyplývá, že se tedy na území ČR zřejmě zdržoval a předání peněz tak tímto zcela vyloučeno není. O těchto okolnostech pak vypovídala při opětovném výslechu manželka R. Gr. tak, že manžel se skrýval různě po známých i u své sestry v Německu a žádné peníze od žalobce nepřevzala, ani žalovaný od něj žádné peníze na zasíťování pozemků nepřevzal. Jak již však bylo uvedeno výše, soud výpověď této svědkyně hodnotí jako ne zcela věrohodnou vzhledem k výše uvedeným rozporům ohledně vztahu s žalobcem a osobním poměrem k žalovanému. Svědkyně dále uvedla, že působí ve společnosti PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. na pozici jednatelky (z výpisu z OR zjištěno, že od roku 1999), přičemž tato společnost od roku 2001 prováděla výstavbu vodovodu a kanalizace, která však nakonec nebyla zcela realizována. Předloženým důkazem žalobce, a sice rozhodnutím OÚ Louny ze dne 24.1.2001 pak bylo zjištěno, že se jednalo o pozemky v Lounech lokalitě „u vodárny, nad tratí“. Uvedená zjištění pak spíše potvrzují tvrzení žalobce, že žalovaný půjčené peníze použil na zasíťování pozemků v předmětné lokalitě, tak, jak je to uvedeno v uznání závazku, kde je tvrzeno pouze obecně, že peníze byly použity na zasíťování pozemků v lokalitě Louny. Jeví se tedy jako vysoce pravděpodobné, že žalovaný toto zasíťování skutečně prováděl prostřednictvím své manželky, resp. společnosti PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o., ve které jeho manželka působí na pozici jednatelky. Tyto provedené důkazy tedy rozhodně nepotvrzují tvrzení žalovaného, že žádné peníze od žalobce na zasíťování pozemků vzít nemohl, protože tyto pozemky nebyly v jeho vlastnictví (což nemá žádnou relevanci) a žádné zasíťování neprováděl (což nebylo prokázáno). Proti tvrzením žalovaného, že žádné zasíťování nerealizoval ani se na něm nepodílel, navrhl žalobce jako důkaz svědeckou výpověď J. T. Jehož výpověď soud hodnotí jako věrohodnou, neboť nebylo nijak prokázáno, že by měl mít na věci nějaký osobní zájem, nemá k účastníkům žádný osobní vztah a již od roku 1997 působí jako zaměstnanec ve společnosti Severočeské vodovody a kanalizace. Svědek potvrdil, že v Lounech v lokalitě „nad tratí“ společnost PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. skutečně budovala vodohospodářské dílo, přičemž na tuto práci si najala společnost KRTEK, která práce fakticky realizovala. Uvedené se dozvěděl poté, kdy při provádění prací došlo k havárii, kam byl společností SČVaK vyslán, aby danou

záležitost prošetřil. K havárii mělo dojít zhruba v květnu nebo červnu roku 2002 nebo 2003, kde se setkal se zástupci vlastníků pozemků, zástupcem společnosti PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. a dále osobně s žalovaným. Touto výpovědí tedy svědek potvrdil, že společnost PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. zhruba v letech 2001 - 2003 prováděla vodohospodářské dílo v Lounech, dále že žalovaný se v roce 2002 nebo 2003 osobně v Lounech nacházel (tj. v době jeho vyhýbání se nástupu trestu) a že na zbudování vodovodu a kanalizace měl osobní zájem, tj. opak toho, co žalovaný od počátku řízení tvrdil. Za této situace pro provedených důkazech pak lze uzavřít, že k půjčení finančních prostředků žalovanému žalobcem skutečně dojít mohlo, i když se jedná pouze o pravděpodobnost, že k tomuto mohlo dojít a není tato okolnost zcela vyloučena. Nicméně tento závěr neznamena, že k uzavření smlouvy nebo několika smluv o půjčce a předání finančních prostředků ve výši 700 000 Kč skutečně došlo.

8. Pro posouzení daného sporu po právní stránce, soud vycházel z obecné definice právního jednání vyjádřené v § 545 a násl. o.z. včetně ustanovení o neplatnosti právního jednání podle § 574 a násl. o.z. V tomto případě se mělo jednat o jednostranné právní jednání žalovaného podle 2053 o.z., kterým měl uznat svůj dřívější peněžitý dluh vůči žalobci z titulu nevrácených půjček z období let 2001-2003 v celkové výši 700 000 Kč (tj. v té době v mezích z.č. 40/1964 Sb.). Žalovaný po celou dobu řízení zcela popíral jak existenci samotných původních finančních závazků vůči žalobci, tak tu skutečnost, že by v rámci uzavřené smlouvy o zprostředkování ze dne 31. 12. 2015 podepsal žalobci uznání těchto závazků. K prokázání těchto tvrzení bylo navrženo a provedeno značné množství důkazů, přičemž až zásadní relevanci soud přiznává znaleckému posudku a následnému dodatku Ing. Sitty, na základě kterých bylo prokázáno, že s první stranou, obsahující uznání závazku, bylo manipulováno takovým způsobem, že tato byla vytištěna na jinou stranu papíru než ostatní strany a současně i samotný text byl na ni vytištěn až po delším časovém úseku, než strana 2 a strana 3, která obsahuje vlastnoruční podpis žalovaného. Tato zjištění zakládají určitou míru pravděpodobnosti, kterou sice nelze označit za jistotu, nicméně tyto skutečnosti je potřeba posuzovat v porovnání s ostatními provedenými důkazy, ze kterých plyne, že žalovaný konstantně tvrdil, že smlouvu v této podobě nepodepsal, přičemž skutková tvrzení žalobce ohledně okolností vzniku smlouvy a jejího vytištění byla měněna a dále že smlouvu podepsal na nesešitých listech, což bylo potvrzeno svědkyní B. Zde je však třeba zmínit, že určení časového úseku sešití jednotlivých listů zůstává neurčité, neboť naproti tomu stojí tvrzení žalobce podpořené výpovědí jeho syna D. nicméně v kontextu s ostatními důkazy se soud přiklání spíše k verzi žalovaného, neboť bylo prokázáno, že k podpisu smlouvy došlo u žalovaného doma ve večerních hodinách a nikoli kolem poledne před domem, jak to uvedl žalobce společně se svým synem D. K tomuto závěru vede soud to, že na verzi žalovaného potvrdily další osoby, byť rodinného či obdobného postavení, u kterých lze těžko spatřovat sklony k uvádění nepravdy ohledně této otázky, neboť tato se v kontextu projednávané kauzy nejeví jako nijak zásadní. Konečně je potřeba zjištěné skutečnosti vnímat i z procesní pozice žalovaného, když se nachází v procesním postavení toho, kdo měl údajně uznat svůj závazek, čímž se nachází v nepříznivé situaci, kdy musí prokázat negativní skutečnost, že žádné uznání závazku vůči žalobci neučinil, čímž po něm nelze zcela logicky požadovat stejnou míru prokázání jednotlivých skutečností, jako je tomu u prokázání skutečnosti pozitivní. Ze všech výše uvedených závěrů soud dovozuje, že se v řízení nepodařilo prokázat, že by žalovaný učinil právní jednání v té podobě, v jaké je předkládána žalobcem a o kterou opírá svůj nárok na zaplacení peněžitého plnění. Z tohoto důvodu je potřeba na uvedené právní jednání pohlížet jako na neplatné právní jednání z důvodu omylu § 583 o.z., neboť žalovaný s nejvyšší pravděpodobností nepodepsal smlouvu v té podobě, v jaké byla soudu předložena žalobcem a vzhledem k tomu, že s nejvyšší pravděpodobností neplatnost tohoto jednání způsobil žalobce prokazatelnou podezřelou manipulací s první stranou obsahující prohlášení žalovaného, nemůže se žalobce tohoto neplatného právního jednání dovolávat podle ustanovení § 579 odst. 1 o.z. Uvedené platí v případě, že žalovaný sice podobné právní jednání skutečně učinil, ale bylo původně jiného obsahu. Pokud však žalovaný v rámci uzavřené smlouvy o zprostředkování neučinil žádné právní jednání směřující k uznání nějakého

závazku vůči žalobci neučinil a toto prohlášení bylo na první stranu dodáno až dodatečně po podpisu smlouvy, je potřeba na takové právní jednání pohlížet jako na zdánlivé právní jednání podle § 551 a násl. o.z. s účinky podle § 554 o.z., tj. že k takovému právnímu jednání se nepřihlíží, neboť nikdy nevzniklo a nelze z něj dovozovat žádné důsledky a nikdo z něj pro sebe nemůže uplatňovat žádné výhody. Z provedených důkazů je zřejmé, že žalobce svou manipulací s obsahem smlouvy způsobil neplatnost či zdánlivost obsaženého jednostranného právního jednání žalovaného, tudíž se nemohl domáhat žádných účinků či výhod z tohoto jednání a soud tedy žalobu v plném rozsahu zamítl, neboť žalovaný nárok se odvolává pouze na toto právní jednání. Závěrem je potřeba rovněž uvést, že úplnou jistotu o způsobu manipulace s textem smlouvy by bylo možno zjistit znaleckým zkoumáním původního textového souboru, který však ani žalovaný, ani soud nemá k dispozici, nicméně na základě žalovaným navržených a provedených důkazů se mu podařilo prokázat, že předmětné právní jednání neučinil vůbec, nebo minimálně jej učinil jiného obsahu, než jaký je obsažen v žalobcem předložené smlouvě ze dne 31. 12. 2015.

9. Výrok o nákladech řízení je důsledkem ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř., žalovaný měl ve věci plný úspěch, soud uložil žalobci zaplatit žalovanému celkem částku 230 000 Kč, což tvoří odměnu za 15 úkonů právní služby po 11 100 Kč, což představuje příprava a převzetí zastoupení, seps dvou vyjádření ze dne 17. 10. 2016 a 19. 4. 2022, účast na ústním jednání dne 11. 4. 2018, 14. 11. 2018, 24. 7. 2019, 25. 9. 2019, 20. 11. 2019, 22. 1. 2020 (které bylo delší než dvě hodiny), 18. 3. 2022, 20. 1. 2023 (které bylo delší než dvě hodiny) a 20. 9. 2023, seps odvolání, 15x paušální náhrada po 300 Kč a výdaje spočívající v zaplaceném soudním poplatku za odvolání ve výši 35 000 Kč a složené zálohy na znalecké posudky ve výši 4 000 Kč a 20 000 Kč.
10. Výrokem o nákladech řízení vzniklých České republice – Okresnímu soudu v Lounech bylo rozhodnuto podle § 148 odst. 1 o.s.ř. tak, že žalobce, který nebyl v tomto řízení úspěšný, je povinen zaplatit náklady řízení, které v průběhu řízení platil stát a jejichž celková výše činí 117 250 Kč, což představuje částku 1 900 Kč za znalecký posudek Kriminalistického ústavu PČR ze dne 6. 3. 2019, částku 54 131 Kč za znalecký posudek Ing. Vladimíra Sitty, MBA ze dne 3. 10. 2022, částku 3 836 Kč za náklady znalce na jeho výslech, částku 74 176 Kč za dodatek ke znaleckému posudku ze dne 2. 5. 2023 a částku 7 207 Kč za náklady znalce na jeho výslech, což celkem představuje výdaje ve výši 141 250 Kč a po odečtení zaplacených záloh žalovaným ve výši 24 000 Kč představují skutečné výdaje státu částku 117 250 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Lounech.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (§ 251 o.s.ř.).

Louny 27. září 2023

Mgr. Tomáš Machytka v.r.
samosoudce

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zdeňky Jungvirtové a soudců Mgr. Jany Barcalové a Mgr. Tomáše Hodného ve věci

žalobce: Ing. P. M. , narozený dne
bytem
zastoupený advokátem JUDr. Vitem Vohánkou
sídlem Na Zámecké 457/5, 140 00 Praha 4

proti

žalovanému: P. G. , narozený dne
bytem
zastoupený advokátkou JUDr. Dagmar Csonkovou
sídlem ČSA 2168, 440 01 Louny

o zaplacení částky 700 000 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Lounech ze dne 31. 1. 2020, č. j. 9 C 164/2016-175 ve spojení s usnesením téhož soudu ze dne 28. 4. 2020, č. j. 9 C 164/2016-182

takto:

Rozsudek okresního soudu, ve spojení s usnesením téhož soudu, se zrušuje a věc se tomuto soudu vrací k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem uložil okresní soud (dále jen „soud prvního stupně“) žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 700 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 700 000 Kč od 1. 4. 2016 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.) a v téže lhůtě povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 210 523,21 (správně 210 523,21 Kč) k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Víta Vohánky, advokáta se sídlem Na Zámecké 457/5, Praha 4 (výrok II.). Soud prvního stupně napadeným usnesením doplnil citovaný rozsudek o další výrok, kterým uložil žalovanému povinnost zaplatit ČR - Okresnímu soudu v Lounech náhradu nákladů řízení ve výši 1 900 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok III.).
2. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že žalobce se podanou žalobou domáhal, aby žalovanému byla uložena povinnost zaplatit žalobci částku 700 000 Kč s příslušenství, ve výroku rozsudku specifikovaným. Svůj nárok odůvodnil tím, že mezi účastníky byla dříve uzavřena ústní smlouva o půjčce, na jejímž základě poskytl žalobce částku 700 000 Kč žalovanému, který ji měl použít k zasíťování pozemků č. parc. 3698/8 a 3698/9 v katastrálním území Louny. Žalovaný půjčenou částku žalobci nevrátil, proto účastníci uzavřeli dne 31. 12. 2015 písemnou smlouvu o zprostředkování, na základě které se žalobce zavázal pro žalovaného zprostředkovat prodej zde označených pozemků a současně v článku II. odst. 3 této smlouvy, měl žalovaný uznat svůj závazek vůči žalobci ve výši 700 000 Kč a současně se měl zavázat, že tuto částku žalobci uhradí z ceny prodaných pozemků a pokud k prodeji pozemků nedojde, tak se žalovaný zavázal tento závazek žalobci zaplatit nejpozději do 31. 3. 2016. Žalovaný však ničeho neuhradil, a to ani po předžalobní výzvě a žalobce se tedy svého nároku domáhá soudní cestou. V průběhu řízení pak žalobce, často i v reakci na námítky žalovaného, upřesňoval, že smlouvu o zprostředkování podepsali účastníci dne 31. 12. 2015 před domem žalovaného u auta, ve kterém seděl syn žalobce, přičemž k podpisu smlouvy došlo zhruba po poledni, žalobce měl dvě sešitá vyhotovení této smlouvy a po jejich podpisu si jedno vyhotovení ponechal a druhé předal žalovanému. Žalobce opakovaně uváděl, že smlouva byla uzavřena ústně, peníze byly předány v hotovosti, a k tomu,

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Rynešová.

zda peníze použil žalovaný k zasítování pozemků, nemá informace, nicméně tvrdil, že k tomuto účelu peníze potřebuje.

3. Žalovaný se bránil tím, že uznání dluhu je neplatné, neboť je neurčité a nesrozumitelné, že smlouvu dne 31. 12. 2015 podepsal, ale v jiné podobě a žádné uznání závazku na první straně smlouvy obsaženo nebylo, což ho vede k přesvědčení, že se smlouvou po jejím podpisu bylo manipulováno. Žalobce se zavázal, že druhé vyhotovení smlouvy dodá později, k čemuž ovšem nikdy nedošlo, žalovaný podepsal jedno vyhotovení smlouvy, které si žalobce odnesl. Kromě toho žalobce své závazky ze smlouvy o zprostředkování neplnil, když žádného zájemce o koupi nesehnal. Od žalobce si na žádné zasítování pozemků peníze nevzal, a pokud tomu tak bylo, žalobce by tuto pohledávku měl mít evidovanou ve svém účetnictví, neboť žalovaného žaluje, jako podnikající fyzická osoba. Žalovaný si navíc peníze od žalobce ani fyzicky převzít nemohl, neboť se v období let 2002 až 2003 skrýval před nástupem do výkonu trestu odnětí svobody mimo území České republiky.
4. Jelikož žalobce svůj nárok opíral o uznání závazku, soud prvního stupně vycházel z tzv. vyvratitelné domněnky trvání závazku a nebylo zapotřebí činit další dílčí poučování, ohledně toho, co má v řízení tvrdit a prokazovat a při prvním jednání formálně provedl koncentraci řízení, nicméně vzhledem k tomu, že se jedná o složitější záležitost, která vyžaduje podrobnějšího prošetření, byl žalovanému poskytnut maximální prostor pro jeho procesní obranu, a aby se soud prvního stupně vyhnul nepřiměřenému formalismu, nebylo k této koncentraci přihlíženo a následně byla uskutečněna konečná koncentrace řízení v rámci čtvrtého jednání ve věci. Žalobce prokazoval uznání závazku žalovaným listinou, soud prvního stupně se prvotně zabýval námitkou žalovaného, že uznání závazku je neplatným právním úkonem pro jeho neurčitost a nesrozumitelnost. S touto námitkou se ovšem neztotožnil, jakož i s další námitkou žalovaného, že se smlouvou o zprostředkování bylo manipulováno, když první list této smlouvy žalobce vyměnil a zakomponoval do něj uznání závazku žalovaného bez jeho vědomí a souhlasu. Z provedeného odborného vyjádření z oboru kriminalistiky, odvětví technického zkoumání dokladů a písemností, provedeného policií a založeného ve vyšetřovacím spisu PČR č. j. KRPU-174402-19/TČ-2017-040781-33 bylo zjištěno, že z hlediska mechanického nebylo se smlouvou o zprostředkování, po jejím sešití, nijak manipulováno. Pokud bylo znaleckým posudkem, vyžádaným soudem prvního stupně, z oboru daktyloskopie, vyvráceno, že se žalovaný prvního listu předmětné smlouvy nedotkl a na označené smlouvě byly přítomny čtyři použitelné daktyloskopické stopy, soud prvního stupně hodnotil tento důkaz jako méně věrohodný, poněvadž od podpisu zprostředkovatelské smlouvy uplynula delší doba, která daktyloskopické stopy mohla znehodnotit a rovněž se této listiny mohl následně dotýkat blíže neurčený počet osob, včetně policistů, při jejím zkoumání a včetně justičního personálu a soudce. Pokud žalovaný navrhoval zpracování znaleckého posudku z oboru genetiky, aby bylo zjištěno, zdali se na předmětné listině nachází genetický materiál žalovaného, pak tuto záležitost konzultoval s kriminalistickým ústavem, podle něhož genetický materiál podléhá rychlé zkáze a nelze určit, jaký okruh osob se listiny dotýkal. Soud prvního stupně, s ohledem na toto zjištění a současně s ohledem na procesní ekonomii rozhodl, že tento důkaz proveden nebude. Ačkoliv tedy ze znaleckého posudku vyplynulo, že na listině se žádný otisk žalovaného nenachází, nelze tuto skutečnost, podle názoru soudu prvního stupně, hodnotit v tom smyslu, že v době podpisu neměl žalovaný uvedenou smlouvu vůbec v ruce. Spíše to svědčí o tom, že v průběhu času došlo ke znehodnocení dřívějších daktyloskopických stop, neboť otisky žalovaného nebyly zjištěny ani na poslední straně smlouvy, která obsahuje jeho vlastnoruční podpis, což i žalovaný osobně potvrdil. Z hlediska hodnocení tohoto důkazu je pak zřejmé, že mu nelze přikládat žádnou významnější váhu, neboť nemůže prokázat ani vyvrátit, že žalovaný držel v ruce pouze některou část předložené smlouvy. K okolnostem podpisu smlouvy o zprostředkování vyslechl soud prvního stupně manželku žalovaného R. G. a Š. B. které měly být osobně přítomny při podpisu smlouvy a dceru žalovaného M. G. Z výsledku výše uvedených svědků soud prvního stupně zjistil, že k podpisu smlouvy mělo dojít dne

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Rynešová.

31. 12. 2015 ve večerních hodinách v obývacím pokoji v domě žalovaného. Takto to shodně uvedly R. [REDAKCE] G. [REDAKCE] i Š. [REDAKCE] B. [REDAKCE] M. [REDAKCE] G. [REDAKCE] u sepisu osobně nebyla, o těchto skutečnostech se dozvěděla z doslechu, ale osobně potvrdila, že se žalobce dostavil do jejich domu ve večerních hodinách. Z výslechu D. [REDAKCE] M. [REDAKCE] syna žalobce, soud prvního stupně zjistil, že k podpisu smlouvy došlo zhruba po poledni, venku před domem žalovaného, u auta žalobce, a že na požádání otce mu podal dvě sešitá vyhotovení zprostředkovatelské smlouvy, která pak byla účastníky podepsána, a žalobce poté nastoupil zpět do auta a podal mu jedno vyhotovení podepsané smlouvy a odjeli. Žalovaný až po výpovědi svědka D. [REDAKCE] M. [REDAKCE] tvrdil, že vyhotovení smlouvy bylo na volných listech, což neuváděl ani v průběhu policejního vyšetřování a zkoumání, zda se smlouvou bylo po jejím sešití manipulováno. Soud prvního stupně nepřisuzoval výpovědi uvedených svědků vážnější důkazní hodnotu, neboť ve třech případech se jedná o rodinné příslušníky, takže je zde značný předpoklad zajistit jim lepší postavení v rámci řízení, navíc výpověď manželky žalovaného byla znevěrohodněna tím, že sama uvedla, že manželé G. [REDAKCE] neměli žádné další obchodní vztahy s žalobcem, což bylo vyvráceno zástavní smlouvou ze dne 15. 8. 2002 a dohodou o prodloužení splatnosti směnky ze dne 8. 8. 2005, jejichž pravost oba manželé potvrdili. Svědkyně Š. [REDAKCE] B. [REDAKCE] je blízkou přítelkyní rodiny žalovaného, a proto mohlo být její snahou žalovanému v řízení prospět. Soud prvního stupně dále uvedl, že kdy a kde přesně došlo k podpisu předmětné smlouvy, nemá pro posouzení celé záležitosti relevantní význam, neboť účastníci se oba shodli na tom, že k podpisu smlouvy došlo dne 31. 12. 2015, tak, jak je to uvedeno na smlouvě, přičemž pro posouzení její pravosti a platnosti není rozhodující, zdali k jejímu podpisu došlo odpoledne, večer, v obývacím pokoji či venku u auta. Z provedených důkazů, a to jak listinných tak svědeckých výpovědí, se žalovanému nepodařilo prokázat, že by uznání závazku obsažené ve smlouvě o zprostředkování ze dne 31. 12. 2015 nepodepsal, či je nepodepsal v té podobě, v jaké je předkládána žalobcem.

5. Soud prvního stupně se dále zabýval námitkami žalovaného, že uznání závazek vůbec nevznikl, nebo vzniknout nemohl. Ohledně nemožnosti přijmout v období let 2002 až 2003 od žalobce žádnou finanční částku, žalovaný tvrdil, že žádné zasíťování pozemků neprováděl a že ani nebyl na území ČR, neboť se skrýval před nástupem do výkonu trestu odnětí svobody. K těmto tvrzením byl soudem prvního stupně proveden „důkazem celý trestní spis“ Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 2 T 66/1998, z jehož obsahu bylo zjištěno, že žalovaný byl rozsudkem č. j. 2 T 66/98-591 ze dne 7. 9. 1999 odsouzen k odnětí svobody v trvání šesti let. Nástupu výkonu trestu se následně vyhýbal do 17. 6. 2003, kdy byl dodán do věznice. Ze spisu však nijak nevyplyvá, že by žalovaný byl po celou tuto dobu v zahraničí, jak tvrdí, neboť v roce 2000 podával žádost o milost, dále byl hospitalizován, v roce 2001 si doma převzal zásilku a v roce 2002 byl v kontaktu s manželkou. Žalovaný pak následně tvrdil, že se skrýval u známých a doma nebyl, což při následném výslechu potvrdila i jeho manželka. Z uvedeného vyplývá, že se tedy na území České republiky zdržoval a předání peněz tak vyloučeno není. O těchto okolnostech pak vypovídala při opětovném výslechu manželka R. [REDAKCE] G. [REDAKCE] tak, že manžel se skrýval různě po známých i u své sestry v Německu a žádné peníze od žalobce nepřevzala, ani žalobce od něho žádné peníze na zasíťování pozemků nepřevzal. Jak bylo již výše uvedeno, soud prvního stupně hodnotil výpověď této svědkyně jako znevěrohodnou, vzhledem k výše uvedeným rozporům ohledně vztahu s žalobcem a osobním poměrem k žalovanému. Svědkyně dále uvedla, že působí ve společnosti PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. na pozici jednatelky (z výpisu z „OR“ zjištěno, že od roku 1999), přičemž tato společnost od roku 2001 prováděla výstavbu vodovodu a kanalizace, která však nakonec nebyla zcela realizována. Předloženým důkazem žalobce, a sice rozhodnutím „OÚ“ Louny ze dne 24. 1. 2001 pak bylo zjištěno, že se jednalo o pozemky v Lounech lokalitě u vodárny, nad tratí. Uvedená zjištění pak spíše potvrzují tvrzení žalobce, že žalovaný půjčené peníze použil na zasíťování pozemků v předmětné lokalitě, tak, jak je to uvedeno v uznání závazku, kde je tvrzeno pouze obecně, že peníze byly použity na zasíťování pozemků v lokalitě Louny. Jeví se tedy jako vysoce pravděpodobné, že žalovaný toto zasíťování skutečně prováděl prostřednictvím své manželky, resp. společnosti PYRIT CHOMUTOV

spol. s r.o., ve které jeho manželka působí na pozici jednatele. Tyto provedené důkazy tedy rozhodně nepotvrzují tvrzení žalovaného, že žádné peníze od žalobce na zasíťování pozemků vzít nemohl, protože tyto pozemky nebyly v jeho vlastnictví (což nemá žádnou relevanci) a žádné zasíťování neprováděl (což nebylo prokázáno). Proti tvrzením žalovaného, že žádné zasíťování nerealizoval, ani se na něm nepodílel, navrhl žalobce jako důkaz svědeckou výpověď Jaroslava Tesaříka, jehož výpověď soud prvního stupně hodnotil jako věrohodnou, neboť na výsledku sporu nemá osobní zájem, k účastníkům nemá žádný osobní vztah a již od roku 1997 působí jako zaměstnanec ve společnosti Severočeské vodovody a kanalizace. Svědek potvrdil, že v Lounech v lokalitě nad tratí, společnost PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. skutečně budovala vodohospodářské dílo, přičemž na tuto práci si najala společnost KRTEK, která práce fakticky realizovala. Uvedené se dozvěděl poté, kdy při provádění prací došlo k havárii, kam byl společností Severočeské vodovody a kanalizace vyslán, aby danou záležitost prošetřil. K havárii mělo dojít zhruba v květnu nebo červnu roku 2002 nebo 2003, kde se setkal se zástupci vlastníků pozemků, zástupcem společnosti PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. a dále osobně s žalovaným. Touto výpovědí tedy svědek potvrdil, že společnost PYRIT CHOMUTOV spol. s r.o. zhruba v letech 2001 - 2003 prováděla vodohospodářské dílo v Lounech, dále že žalovaný se v roce 2002 nebo 2003 osobně v Lounech nacházel (tj. v době jeho vyhýbání se nástupu trestu), a že na zbudování vodovodu a kanalizace měl osobní zájem, tj. opak toho, co žalovaný od počátku řízení tvrdil. Žalovaný tedy jednoznačně neprokázal, že uznaný závazek nevznikl, nebo nemohl ani vzniknout.

6. Soud prvního stupně posoudil spor po právní stránce podle § 2053 zákona č. 89/2012 Sb. v platném znění v době uznání závazku, který byl učiněn platně, v písemné formě a žalovaný svůj závazek vůči žalobci definoval důvodem, výší a do kdy bude tento dluh uhrazen. Jelikož takto platné uznání závazku zakládá vyvratitelnou domněnku, že dluh v době uznání trval, postupoval soud podle § 133 o. s. ř. a poskytl žalovanému až nadstandardní prostor (zejména z důvodu výše žalované částky) pro to, aby svými důkazními návrhy se pokusil tuto právní domněnku vyvrátit. Přímou ex lege se tedy břemeno tvrzení a důkazní přesunulo na žalovaného, o čemž byl informován a srozuměn na počátku řízení, a tudíž ho nebylo zapotřebí opakovaně poučovat k tvrzení a dokazování, zvláště za situace, kdy žalovaný byl v řízení zastoupen erudovaným profesionálem, tj. advokátem. Žalovaný tedy činil tvrzení a důkazní návrhy k prokázání toho, že dané uznání závazku nepodepsal, nebo je nepodepsal v té podobě, jak bylo předloženo žalobcem a že uznaný závazek nevznikl, nebo ani nemohl vzniknout. Za tímto účelem bylo provedeno rozsáhlé dokazování a z „provedených dokazování“ učinil soud prvního stupně příslušné závěry, které již jsou všechny uvedeny výše a řádně zdůvodněny. Ohledně skutkových zjištění lze tedy shrnout, že žalovanému se nepodařilo jednoznačně prokázat, že by uznání závazku v té podobě, v jaké bylo předloženo, nepodepsal, a že takto zajištěný závazek zcela určitě nevznikl, ani vzniknout nemohl. Soud prvního stupně shledal nárok žalobce důvodným a žalobě v plném rozsahu vyhověl, a to včetně zákonných úroků z prodlení od 1. 4. 2016, neboť smluvená nejzazší doba, pro splnění závazku, byla v uznání závazku stanovena datem 31. 3. 2016, přičemž v řízení nebylo tvrzeno ani prokázáno, že by žalovaný tento svůj závazek žalobci zcela nebo zčásti splnil, což by jinak na výši úroků z prodlení mělo zásadní vliv, tedy bylo rozhodnuto, že žalobci náleží rovněž úroky z prodlení z celé částky 700 000 Kč od 1. 4. 2016 do zaplacení, v zákonné výši 8,05 % ročně (dle nařízení vlády č. 351/2001 Sb.) se stanovením zákonné lhůty k plnění podle § 160 odst. 1 o. s. ř., tj. tří dnů od právní moci rozsudku, neboť žalovaný neučinil žádný úkon, kterým by žádal soud o jiné určení lhůty k plnění s přihlédnutím k jeho finančním možnostem.
7. Nákladové výroky odůvodnil soud prvního stupně tím, že žalobce měl ve věci plný úspěch, proto byla žalovanému uložena povinnost nahradit žalobci náklady řízení za právní zastoupení advokátem, naopak žalovaný byl v řízení zcela neúspěšný, a jelikož u něho nebyly zjištěny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, byla mu uložena povinnost nahradit státu náklady řízení, které platil za znalecký posudek z oboru kriminalistiky, daktyloskopie.

8. Proti rozsudku i usnesení soudu prvního stupně podal žalovaný včasné odvolání. Odvolatel především nesouhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že uznání závazku ve smlouvě ze dne 31. 12. 2015 je platným úkonem a důkazními návrhy nevyvrátil právní domněnku, že dluh v době uznání trval. Uznání závazku, které je součástí zprostředkovatelské smlouvy, jejíž kopie nebyla žalovanému předána, je úkonem neplatným, neboť o právní jednání nejde, nelze-li pro neurčitost nebo nesrozumitelnost zjistit obsah ani výkladem. Obsah uznání je neurčitý, když nelze zjistit, v jakých částkách poskytl žalobce finanční prostředky žalovanému, které byly použity na zasíťování pozemků v k. ú. Louny, když žalovaný vlastnil v minulosti několik pozemků, ale u žádného nerealizoval zasíťování. Pro třetí osoby je tvrzené uznání zcela nesrozumitelné. Podle žalovaného abscentuje projev vůle, když uznání má být jednostranným právním úkonem dlužníka, adresovaným věřiteli, ale žalovaný žádné uznání žalobci neadresoval. O zakomponovaném uznání do zprostředkovatelské smlouvy se žalovaný dozvěděl až po doručení žaloby. Se smlouvou bylo manipulováno. Žalovanou částku nikdy žalovaný nepřevzal a ani převzít nemohl. Nesouhlasil se závěrem soudu prvního stupně o nevěrohodnosti výpovědi své manželky, která si nemusela pamatovat na události, které se staly před více jak deseti lety, jakož i se závěrem, že výpovědím rodinných příslušníků účastníků a svědků blízkých účastníků nelze přisuzovat vážnější důkazní hodnotu, neboť je zde značný předpoklad, že mohli být účastníky ovlivněni nebo se svojí výpovědí mohli snažit, aby zjistili účastníkům lepší postavení v rámci řízení. Výpověď každého svědka má stejnou důkazní hodnotu. Odvolatel nesouhlasil ani s tím, že důkaz znaleckým posudkem z oboru daktyloskopie byl hodnocen jako méně věrohodný, neboť od podpisu uplynula delší doba, která mohla daktyloskopické stopy znehodnotit. Z předloženého trestního spisu vyplynulo, že žalovaný se do 17. 6. 2003 vyhýbal nástupu trestu odnětí svobody a je zcela nelogické, aby se v té době kontaktoval s žalobcem, či se pohyboval v místě realizované výstavby kanalizace. Svědek T. si s odstupem cca 16 - 17 let zcela jistě pamatoval, že žalovaný řešil havárii kanalizace v letech 2002 - 2003, ale nepamatoval si, kdy k havárii došlo. Soud prvního stupně se nevypořádal s tím, kdy měla být dlužná částka žalovanému předána. Při prvním jednání žalobce uvedl, že peníze poskytl žalovanému v průběhu let 2002 - 2003, při jednání dne 25. 9. 2019 uvedl, že některé dílčí části půjček hradil žalobce přímo jednotlivým firmám a dodavatelům za žalovaného a tudíž jeho osobní přítomnost nebyla nutná. Kromě toho žalovaný žádné zasíťování pozemků nerealizoval, ale realizovala je společnost, jejíž jednatelkou byla manželka žalovaného. Odvolatel dále vytkl soudu prvního stupně, že neprovedl důkaz účetnictvím žalobce, když žaluje jako podnikatel a pohledávky by měl evidovat v účetnictví, nedoplnil znalecký posudek o vyjádření znalce, zda zjištěné otisky prstů na smlouvě ze dne 31. 12. 2015 jsou otisky žalobce a neuložil žalobci, aby předložil doklady, kterými by prokázal jím potvrzené platby za zasíťování pozemků. Kromě toho soud prvního stupně pochybil, když nedal účastníkům, po skončení dokazování, poučení podle § 119a o. s. ř. Žalovaný navrhl, aby rozsudek soudu prvního stupně byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení, nebo aby byl rozsudek změněn tak, že žaloba bude zamítnuta a žalobci bude uložena povinnost nahradit žalovanému náklady řízení před soudy obou stupňů.
9. Krajský soud jako soud odvolací po zjištění, že odvolání bylo podáno osobou k tomu oprávněnou [§ 201 zákona č. 99/1964 Sb., občanského soudního řádu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“)], že je přípustné (§ 201, § 202 o. s. ř.), a že bylo podáno v zákonné lhůtě (§ 204 o. s. ř.), přezkoumal napadená rozhodnutí i řízení, která jejich vydání předcházela (§ 212 a § 212a o. s. ř.), k projednání odvolání nenařizoval jednání (§ 214 odst. 2 písm. d) o. s. ř.) a dospěl k níže uvedeným závěrům.
10. Z obsahu spisu soudu prvního stupně se podává, že žalobce se domáhal, aby žalovanému byla uložena povinnost zaplatit mu 700 000 Kč s příslušenstvím, neboť žalovanému poskytl postupně v letech 2002 až 2003 peněžní prostředky v této výši v hotovosti, které měly být použity na zasíťování pozemků v katastrálním území Louny. Dne 31. 12. 2015 uzavřeli účastníci písemnou smlouvu o zprostředkování (dále jen „Smlouva“), v níž žalovaný, jako zájemce, svým podpisem stvrdil, že žalobce, jako zprostředkovatel, mu poskytl ve splátkách finanční prostředky

ve výši 700 000 Kč, které byly použity na zasítování pozemků v katastrálním území Louny, takže žalovaný má dluh vůči žalobci, který podpisem Smlouvy uznává a zavázal se jej vrátit žalobci nejpozději do 31. 3. 2016. Žalovaný na svoji obranu uvedl, že uznání dluhu je neurčité a nesrozumitelné, Smlouvu podepsal, ale v jiné podobě, žádné uznání na první straně Smlouvy nebylo, takže se smlouvou bylo manipulováno, žádné zasítování pozemků neprováděl a peníze si od žalobce nemohl fyzicky převzít, když se v době od roku 2002 do roku 2003 skrýval před nástupem do výkonu trestu odnětí svobody mimo území České republiky. Navíc žalobce podal žalobu jako podnikatel a pohledávky by měly být evidovány v jeho účetnictví.

11. Poněvadž žalobce opíral svůj nárok o uznání dluhu, ovšem žalovaný namítal jeho neurčitost a nesrozumitelnost, soud prvního stupně se správně touto námitkou zabýval, neztotožnil se s ní, ovšem opomněl uvést důvody, které ho k tomuto závěru vedly. S další námitkou žalovaného o manipulaci se Smlouvou se rovněž soud prvního stupně neztotožnil, neboť vyšel z odborného vyjádření z oboru kriminalistiky, odvětví technického zkoumání, v němž po provedeném zkoumání Smlouvy nebylo zjištěno nic, co by svědčilo o manipulaci se Smlouvou. Soud prvního stupně ovšem důkaz touto listinou neprovedl, při jednání, konaném dne 24. 7. 2019, pouze zaprotokoloval, že „právní zástupce žalobce doplňuje dokazování o výňatek z vyšetřovacího spisu, prokazující to, že po mechanickém zkoumání listiny nebylo zjištěno, že by došlo k její manipulaci to se zakládá do spisu na čl. 81 až 86“. Listiny byly tedy založeny do spisu, jako jeho součást, ovšem důkaz jimi proveden nebyl. Pokud jde o závěr znaleckého posudku z oboru kriminalistiky, odvětví daktyloskopie, podle něhož byly na Smlouvě zviditelněny čtyři daktyloskopické stopy, ovšem shoda s otisky žalovaného zjištěna nebyla, soud prvního stupně uvedl důvody, pro které hodnotil tento důkaz jako méně věrohodný, ovšem nevysvětlil své závěry, které jsou v rozporu se zprávou Kriminalistického ústavu v Praze ze dne 11. 9. 2018, podle níž lze zviditelnit daktyloskopické stopy až na třicet let a skutečnost, že s listinou manipuloval neznámý okruh osob, není na překážku daktyloskopického zkoumání. Kriminalistický ústav v Praze zároveň ovšem uvedl, že každý člověk nemusí zanechávat své daktyloskopické stopy na předmětech, kterých se dotkl. Pokud soud prvního stupně dospěl k závěru, že je zcela nerozhodné, kdy a kde žalovaný Smlouvu podepsal, neboť mezi účastníky nebylo sporu o tom, že oba Smlouvu dne 31. 12. 2015 podepsali, pak odvolací soud s tímto závěrem souhlasí, neboť ke skutečnostem nesporným není třeba provádět dokazování, nicméně soud prvního stupně přesto prováděl dokazování o těchto skutečnostech, a to výsledkem řady svědků. Soud prvního stupně hodnotil jejich výpovědi tak, že jim nepřikládal vážnější důkazní hodnotu, neboť se jednalo o rodinné příslušníky a blízkou přítelkyni rodiny žalovaného, u nichž byl předpoklad zajistit jim lepší postavení v rámci řízení. Pokud jde o výpověď manželky žalovaného, nepovažoval ji za věrohodnou, protože uvedla, že ona a její manžel neměli žádné další obchodní vztahy s žalobcem, což bylo vyvráceno zástavní smlouvou ze dne 15. 8. 2002 a dohodou o prodloužení směnky ze dne 8. 8. 2005, ovšem těmito listinami soud prvního stupně důkaz neprovedl. Žalobce tyto dvě listiny předložil při jednání před soudem prvního stupně dne 24. 7. 2019 a tyto byly, bez dalšího, založeny do spisu na čl. 87 a 88. Soud prvního stupně se dále zabýval námitkami žalovaného, že uznávaný závazek vůbec nevznikl, nebo nemohl vzniknout, protože v letech 2002 až 2003 zasítování pozemků neprováděl a v této době se skrýval před nástupem do výkonu trestu odnětí svobody v cizině. K těmto tvrzením byl, podle názoru soudu prvního stupně, proveden důkaz celým trestním spisem, z jehož obsahu zjistil, že žalovaný byl dne 7. 9. 1999 odsouzen k výkonu trestu odnětí svobody, nástupu výkonu trestu se vyhýbal do 17. 6. 2003, kdy byl dodán do věznice. Podle názoru odvolacího soudu nebyl proveden, byť i nesprávně, důkaz celým trestním spisem, ale ani jednotlivými listinami tohoto spisu, neboť důkaz listinami se provádí buď jejich přečtením, nebo sdělením jejich obsahu, případně lze listinu předložit k nahlédnutí účastníkům. Soud prvního stupně ovšem při jednání dne 22. 1. 2020 zaprotokoloval, že „k důkazu je konstatován obsah trestního spisu sp. zn. 2 T 66/1998 s tím, že žalovaný upozorňuje na znění rozsudku, výzev (správně výzvy) k nástupu do výkonu trestu a poté odkazuje na konkrétní čísla listu ...“. Přesto soud prvního stupně učinil z tohoto důkazu

zjištění, že z něho nevyplývá, že by byl žalovaný po celou dobu v zahraničí. Následné tvrzení žalovaného, že doma nebyl a skrýval se u známých, potvrdila i jeho manželka, jejíž výpověď považoval soud prvního stupně za nevěrohodnou z výše uvedených důvodů a uzavřel, že se na území České republiky žalovaný zdržoval a předání peněz proto není vyloučeno. Soud prvního stupně se dále zabýval tím, zda půjčené peníze použil žalovaný na zasíťování pozemků a k tomu směřoval i výslech manželky žalovaného, která působila jako jednatelka společnosti, která prováděla od roku 2001 výstavbu vodovodu kanalizace a rozhodnutím Okresního úřadu Louny ze dne 24. 1. 2001 bylo zjištěno, že se jednalo o pozemky v Lounech, lokalitě u vodárny a nad tratí. Jevilo se proto jako vysoce pravděpodobné, že žalovaný zasíťování pozemků prováděl prostřednictvím své manželky, resp. společnosti, kde působila jako jednatelka. Podle názoru odvolacího soudu neprovedl soud prvního stupně ani důkaz rozhodnutím Okresního úřadu Louny při jednání dne 22. 1. 2020, shodně jako důkaz dalšími, v protokolu označenými, listinami, neboť zaprotokoloval, že „doplňuje dokazování“ o následně konkrétně označené listiny, ovšem opomněl uvést způsob, jakým byl těmito listinami důkaz proveden. Poté, kdy k realizaci zasíťování pozemků žalovaným vyslechl soud prvního stupně svědka J. T., jehož výpověď považoval z důvodů, v odůvodnění napadeného rozsudku uvedených, za věrohodnou, dospěl k závěru, že žalovaný jednoznačně neprokázal, že uznaný závazek nevznikl nebo nemohl vzniknout. Podle názoru odvolacího soudu měl soud prvního stupně především uvážit, zda pro rozhodnutí o nároku žalobce je podstatné, k jakému účelu žalovaný částku 700 000 Kč použil. Po právní stránce posoudil soud prvního stupně věc správně, podle § 2053 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoník ve znění platném v době uznání závazku a uzavřel, že uznání dluhu je platné, bylo učiněno v písemné formě, žalovaný závazek vůči žalobci definoval důvodem, výši a do kdy bude uhrazen, takže založil vyvratitelnou domněnku, že dluh v době uznání trval. Důkazní břemeno se přesunulo na žalovaného, o čemž byl informován, byl mu pro vyvrácení právní domněnky poskytnut nadstandardní prostor, a jelikož byl zastoupen erudovaným profesionálem, tj. advokátem, nebylo třeba mu poskytovat poučení o tvrzení a dokazování. Pokud nadstandardním prostorem mínil soud prvního stupně tzv. koncentraci řízení, uskutečněnou v rámci čtvrtého jednání ve věci, pak je třeba připomenout, že časový prostor pro splnění povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní, jakož i pro odpovídající poučení soudu, je ze zákona uzavřen skončením prvního jednání. Podle názoru odvolacího soudu, v projednávané věci ani k tzv. koncentraci řízení nemohlo dojít, neboť při prvním jednání (tzv. koncentrace řízení nastává jen do skončení prvního jednání, při dalším jednání již nemůže nastat), které se konalo dne 11. 4. 2018, soud prvního stupně nerespektoval postup předepsaný § 118 odst. 2 o. s. ř. (neprovedl úkony v tomto ustanovení uvedené) a účastníky nepoučil o tzv. koncentraci řízení a jejich účincích, a to před skončením prvního jednání. Za správný nelze považovat ani závěr soudu prvního stupně o nadbytečnosti poučit žalovaného o povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní, když je v řízení zastoupen advokátem. Pokud soud dospěje k závěru, že účastník nesplnil své procesní povinnosti, tedy povinnost tvrzení a povinnost důkazní, je jeho povinností účastníka řízení poučit, i přesto, že je zastoupen advokátem. Soud prvního stupně nesplnil ani další povinnost, aby před skončením jednání poučil přítomné účastníky, aby uvedli všechny rozhodné skutečnosti a označili důkazy dříve, než ve věci vyhlásí rozhodnutí, protože později uplatněné skutečnosti a důkazy mohou být odvolacím důvodem jen za podmínek, uvedených v § 205a o. s. ř.

12. Z vyložených důvodů dospěl odvolací soud k závěru, že soud prvního stupně nepostupoval v souladu s procesněprávními předpisy a tyto vady mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci [§ 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř.].
13. V dalším řízení na soudu prvního stupně bude, aby opětovně a především pečlivě uvážil, které prokazované skutečnosti jsou rozhodné z hlediska hmotněprávní normy, kterou bude na daný případ aplikovat, a aby vyloučil skutečnosti mezi účastníky nesporné, neboť ke skutečnostem nesporným není třeba provádět dokazování. Poté přistoupí k provádění důkazu listinami, jimž, jak bylo výše odvolacím soudem uvedeno, důkaz proveden nebyl, ovšem jen těmi listinami,

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Rynešová.

způsobilými zjistit skutkový stav. Jak odvolací soud již naznačil, není přípustné provádět důkaz celým spisem, nýbrž pouze listinami, způsobilými zjistit skutkový stav, ve spise založenými, přičemž důkaz těmito listinami, jakož i listinami předloženými účastníky, či listinami, které si soud prvního stupně sám opatří, provede soud prvního stupně v souladu s § 129 odst. 1 o. s. ř. tak, že soudce listinu přečte, nebo sdělí její obsah, případně ji předloží účastníkům k nahlédnutí, shledá-li tento způsob za postačující. Pokud soud prvního stupně setrvá na svém závěru, že žalovaný dosud nenavrl důkazy potřebné k prokázání jeho tvrzení, že uznaný závazek nevznikl, nebo nemohl vzniknout, je jeho povinností žalovaného poučit ve smyslu § 118a odst. 3 o. s. ř. o jeho procesní povinnosti označit důkazy k prokázání těchto svých tvrzení a neopomene žalovaného poučit i o následcích nesplnění této výzvy, přičemž výzva může být poskytnuta pouze při jednání a řádně zaprotokolována. Soud prvního stupně rovněž před skončením jednání, než ve věci vyhlásí rozhodnutí, neopomene poučit přítomné účastníky podle § 119a odst. 1 o. s. ř.

14. Po provedeném dokazování přistoupí soud prvního stupně k hodnocení důkazů podle § 132 o. s. ř. U důkazního prostředku listinami, je třeba rozlišit listiny veřejné a listiny soukromé, neboť listiny veřejné se od listin soukromých liší svojí důkazní silou. Pokud jde o listinu veřejnou, podává důkaz o pravdivosti toho, co je v ní osvědčeno, či potvrzeno, pokud není prokázán opak. Je proto na účastníkovi, který zpochybňuje správnost údajů uvedených ve veřejné listině, aby o tom nabídl soudu důkazy, jejichž prostřednictvím by svá tvrzení o opaku prokázal. Na rozdíl od veřejné listiny, jestliže účastník popře pravost, resp. správnost soukromé listiny, pak platí, že účastník, který tuto listinu předloží k důkazu, stíhá důkazní povinnost a břemeno důkazní. Tento účastník nese procesně nepříznivé následky toho, že se v řízení nepodaří prokázat pravost či správnost soukromé listiny. Při důkazu výpovědi svědků soud prvního stupně vyhodnotil jejich výpovědi pouhým přihlédnutím k tomu, že jsou rodinnými příslušníky účastníků a svědkyně Burešová je blízkou přítelkyní rodiny žalovaného a uzavřel, že proto jejich výpovědím nelze přikládat vážnější důkazní hodnotu, jelikož je zde značný předpoklad zajistit účastníkům lepší postavení ve sporu. Hodnotil tedy pouze vztah svědků k účastníkům řízení a k projednávané věci, vyjma manželky žalovaného, jejíž výpovědi neuvěřil, nejen z těchto důvodů, ale i z důvodů jiných, v napadeném rozsudku uvedených. Podle názoru odvolacího soudu nelze bez dalšího hodnotit výpověď svědka pouze z hlediska jeho vztahu k účastníkům a k projednávané věci, nýbrž je nutné vzít v úvahu rozumovou a duševní úroveň svědka s přihlédnutím k okolnostem, jež doprovázely jeho vnímání skutečností, o níž vypovídal, je třeba uvážit způsob reprodukce, jakým o skutečnostech vypovídal a jak se při výslechu choval (přesvědčivost, jistota, plynulost výpovědi, ochota odpovídat na otázky apod.), přičemž nelze pominout poznatky, získané na základě hodnocení jiných důkazů (do jaké míry je důkaz výpovědi svědka souladný s jinými důkazy, zda jim odporuje, popřípadě zda se vzájemně doplňují). Celkové posouzení z uvedených hledisek pak poskytuje závěr o pravdivosti či nepravdivosti tvrzených (prokazovaných) skutečností. Tyto úvahy pak soud prvního stupně vyjádří v odůvodnění rozsudku postupem, který stanoví § 157 odst. 2 o. s. ř., přičemž neopomene, že odůvodnění rozsudku by mělo být přesvědčivé a srozumitelné, aby bylo možné závěry soudu prvního stupně přezkoumat. Soud prvního stupně v novém rozhodnutí neopomene rozhodnout i o nákladech odvolacího řízení (§ 224 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Ústí nad Labem 23. září 2021

JUDr. Zdeňka Jungvirtová v. r.
předsedkyně senátu

